

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.198/2017/3.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes: A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Borfői Botond ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése és
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.664/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.M.182/2014/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.664/2015/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt fellebbezési illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2011. június 1-jétől állt az alperes alkalmazásában könyvelőként havi 190.000 forint munkabér mellett.

- [2] A felperes az alperesnél való elhelyezkedését megelőzően gyermeke megszületése előtt emberi reprodukciós eljárásban vett részt, melynek során négy TB által támogatott beavatkozást hajtottak rajta végre. 2012. novemberében jelezte a vezérigazgatónak, H.t.-nak, hogy ismételten gyermeket kíván vállalni, és mivel természetes úton ezúttal sem járt sikerrel, emberi reprodukciós eljárást tervez. A vezérigazgató a felperest az ügyben a támogatásáról biztosította. A felperes ezt követően felkeresett egy meddőségi centrumot, ahol a vizsgálatok lefolytatása után különböző kezeléseknél vetették alá, illetve műtétet javasoltak, amelyre 2013. augusztusában került sor. A felperes 2013. szeptember 16-án tájékoztatta arról az alperest, hogy az emberi reprodukciós eljárás megkezdődik.
- [3] A beavatkozásra 2013. október elején került sor, a kezelés azonban sikertelenül zárult. A felperes ezt követően 2013. november 11-én ismét munkába állt, és mind a vezérigazgatóval, mind a közvetlen felettesével, Zs.i.-val beszélgetést folytatott és közölte, hogy az utolsó TB által támogatott beavatkozása sikertelenül zárult, így most visszatér a munkába, jelöljék ki a feladatait.
- [4] A felperes a későbbiekben is beszélt a munkatársaival a gyermekvállalási tervéről, a feletteseit azonban nem tájékoztatta egyértelműen arról, hogy az októberi sikertelen beavatkozás után az emberi reprodukciós eljárást tovább kívánja folytatni. A 2013. december 18-án sorra kerülő orvosi konzultációval is kapcsolatban csupán annyit mondott Zs.i.-nak, hogy vissza kell mennie a kórházba vizsgálatra és a papírokért.
- [5] H.t. vezérigazgató 2013. december 21-én a felperest az irodájába hívta és közölte vele, hogy a cég a munkafolyamatok átalakítása miatt a könyvelők létszámát csökkenti, ezért a felperes munkaviszonyát meg kívánja szüntetni. A felperes ekkor elmondta, hogy a közös megegyezést nem akarja aláírni és úgy tudja, felmondási védelem alatt áll. H.t. ekkor azt válaszolta, hogy tudomása szerint ilyen védelem a felperest nem illeti meg. Ezt követően a felperes aláírta a felmondás végére írt nyilatkozatot, amely szerint „A felmondást a mai napon átvettem, és egyben nyilatkozom, hogy felmondási védelem vagy tilalom alatt nem állok”.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [6] A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a felmondás jogellenességét, és kötelezze az alperest elmaradt jövedelem címén kártérítés megfizetésére. Előadta, az alperes a felmondást vele úgy közölte, hogy tudta, miszerint emberi reprodukciós eljárás alatt áll, és felmondási védelem illeti meg. Állította, hogy a beavatkozás sikertelenségéről tájékoztatta a munkahelyi vezetőit, de a cégnél köztudomású volt, hogy nem tett le teljesen az eljárás folytatásáról, és ezért orvosokat keres fel. A felmondás közlésekor, annak aláírása előtt is tájékoztatta a vezérigazgatót arról, hogy védelem alatt áll.
- [7] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes

perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozása szerint a felmondási védelem a felperest nem illette meg tekintettel arra, hogy olyan tájékoztatást adott, miszerint az emberi reprodukciós eljárás befejeződött.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.M.182/2014/14. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte azzal, hogy az eljárási illeték és a tanú útiköltsége az államot terheli.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 65. §-ának (3) bekezdés e) pontjára, és a (6) bekezdésére.
- [10] Kifejtette, hogy a felek között nem volt vitatott, miszerint a felperes 2013. szeptemberében a feletteseinek bejelentette, hogy október közepétől emberi reprodukciós eljárásban vesz részt, tehát a munkáltatót az eljárás megindulásáról megfelelően tájékoztatta. A felperes elismerte, hogy 2013. november 11-én visszatért a munkába, és a feletteseinek az eljárás sikertelen lezárulását elmondta.
- [11] A felperes a felmondás közlését megelőzően nem tájékoztatta az alperest megfelelően arról, hogy emberi reprodukciós eljárás alatt áll, ugyanis annak megindulásáról szóló közlést követően az eljárás befejeződését jelezte a feletteseinek felé, és ezt az információt utóbb sem változtatta meg. A felperesnek a perben nem sikerült bizonyítania, hogy a munkatársnőivel megosztott információi a feletteseikhez is eljutottak.
- [12] Önmagában abból a körülményből, hogy a felperes 2013. november és december hónapban Zs.i.-tól többször elkéredzkedett orvoshoz, akár kifejezetten a nőgyógyászhoz, nyilvánvalóan nem vonható le feltétlenül következtetés arra, hogy az emberi reprodukciós eljárását kívánja folytatni. A felperes a perben előadta, hogy 2013. december 18-án közölte Zs.i.-val, hogy azért megy orvoshoz, hogy megbeszéljék a program folytatását, ez azonban nem volt bizonyított.
- [13] Mivel a törvénynek a felmondás közlése idején hatályos szövege a tájékoztatás megadását a felmondás közlését megelőzően kívánja meg, a bíróságnak a felmondás közlésével egyidejűleg e körben elhangzottakat vizsgálnia nem kellett. Mindkét fél által elismerten a felmondás közlésekor a felperes azt mondta a munkáltatói jogkör gyakorlójának, hogy „én úgy tudom, hogy felmondási védelem alatt állok”, mire ő azt válaszolta, hogy „én pedig úgy tudom, hogy már nem”. Nyilvánvaló, hogy a munkáltató tudatában lehetett annak, hogy melyik az a felmondási ok, amelyre a felperes ilyen módon hivatkozott, akár elhangzott az emberi reprodukciós eljárás kifejezés, akár nem. Azt azonban a felperes sem állította, hogy ez alkalommal bármit konkrétan közölt volna a feletteseivel arról, hogy a korábbi előadásával ellentétben mégis emberi reprodukciós eljárás folytatásáról döntött.

- [14] A bíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem teljesítette a felmondási tilalom fennállásához az Mt. 65. § (6) bekezdésében előírt feltételt, mivel a munkáltató képviselőinek minősülő személyeket sem a felmondás közlését megelőzően, sem később nem tájékoztatta arról, hogy 2013. november 11-ét követően is emberi reprodukciós eljárás alatt áll. Ezért az alperes 2013. december 21-én közölt felmondása felmondási tilalomba nem ütközött.
- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.664/2015/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest perköltség fizetésére kötelezte azzal, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [16] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az eljárás során a bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint eljárva több esetben tájékoztatta a felperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről. Nem azt kellett igazolnia, hogy a programot nem kívánja továbbfolytatni, hanem azt, hogy az emberi reprodukciós eljárásban vett részt abban az időpontban, amikor a felmondást vele közölték, és erről a vezetőjét megfelelően tájékoztatta a felmondás előtt.
- [17] Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta, hogy miért nem minősült megfelelő tájékoztatásnak az, miszerint a felperes 2013. novemberben és decemberben Zs.i.-tól több alkalommal elkéredzkedett azzal az indokkal, hogy orvoshoz megy. A felperes iratellenesen hivatkozott a fellebbezésében arra is, hogy Zs.i. megerősítette, miszerint a felperes azt jelezte, hogy a lombikprogramban eljáró orvoshoz megy egyeztetni, illetve papírokat.
- [18] Az elsőfokú bíróság ugyancsak megindokolta, hogy miért nem fogadta el a felperes azon előadását, miszerint a kollégák között köztudomású volt, hogy az eljárást folytatni kívánta, és erről pedig a feletteseinek is tudomást kellett szerezni. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes nem teljesítette a felmondási tilalom fennállásához az Mt. 65. § (6) bekezdésében előírt feltételt.
- [19] A másodfokú bíróság ezen túlmenően nyomatékmal utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, miszerint a felmondási védelem az Mt. 65. § (3) bekezdés e) pontja szerint az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelések kezdetétől, és annak tartama alatt, legfeljebb 6 hónapig áll fenn. A felperes 2013. októberében állt kezelés alatt, ez volt az OEP által támogatott utolsó lehetősége, amelyet követően az eljárás folytatásáról döntött. A jogszabály helyes értelmezése szerint a munkavállaló nőnek a lombikprogramban való ismételt részvétele esetén a védelem megmarad, azonban annak időtartama korlátozott, a kezelés megkezdésétől számítottan annak tartama alatt legfeljebb 6 hónapig áll fenn. Az iratokhoz csatolt igazolásokról kitűnően a felperes további kezelését 2014. február - március hónapra tűzték ki, amiből az következik, hogy a felmondás közlésekor nem állt védelem alatt, ezért a felmondás felmondási tilalomba sem ütközött.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [20] A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet „megváltoztatására”, és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult perköltség fizetésre kötelezése mellett.
- [21] A felülvizsgálati kérelem jogszabálysértésként jelölte meg a Pp. 1. §-át, valamint hivatkozott arra, hogy az alperes megsértette az Mt. 66. § (2) bekezdésében, és az MK.95. számú állásfoglalásában írtakat. A felmondás indokolása ugyanis nem valós, a könyvelő munkakör nem szűnt meg, csak a könyvelők száma csökkent.
- [22] Az alperes megsértette az Mt. 65. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltakat, amikor a reprodukciós eljárás időszaka alatt felmondta a felperes munkaviszonyát. Tekintettel arra, hogy annak kezdő időpontja 2013. október 1-je volt, a védettség 2014. március 31-éig tartott volna. Önmagában az első kezelés sikertelensége nem jelenti a védettség megszűnését. A felperes szándéka szerint további beavatkozásra készült, azaz a munkáltató intézkedése önmagában ezért is jogellenes.
- [23] Az alperes megsértette az Mt. 12. §-ában foglaltakat is. Az a tény, hogy a gyermekvállalási szándéka miatt a munkavállaló hátrányos helyzetbe került, azaz megszüntetik a munkaviszonyát, megvalósítja a diszkrimináció tilalmának megsértését. Bár a létszámcsökkentésben érintett munkavállalók kiválasztása a munkáltató joga, az alapvető munkajogi elveket azonban ennek során is be kell tartania. Mindezek ismeretében különösen aggályos a munkáltató azon eljárása, hogy a három könyvelő közül a felperest és vele szoros rokoni kapcsolatban lévő kollégáját, Varga Juditot távolították el a munkáltatótól.
- [24] A keresetet az eljáró bíróságok elutasították azzal érvelve, hogy a felperes nem volt felmondási tilalom alatt a felmondás közlésekor. A bíróság a 6 havi védelemre vonatkozó rendelkezés önkényes értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a következő beavatkozás 2014. február - márciusban lett volna, így a felperest nem illeti meg a védelem.
- [25] Önmagában a beavatkozás sikertelensége nem jelenti a védelem azonnali megszűnését, 2013. december 21-én egyébként is nyilvánvalóvá tette a felperes, hogy védettség alatt áll. A munkáltató ettől függetlenül nem vonta vissza az intézkedését, hanem önhatalmúlag, védelem alatt nem álló személynek minősítette a felperest. A felmondási ok valótlan is volt, a munkáltató diszkriminációt valósított meg, így e három megközelítés alapján meg kellett volna állapítani a munkáltatói intézkedés „érvénytelenségét”.
- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

- [28] A Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogsértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényes feltételeknek akkor tesz eleget a fél, ha a felülvizsgálati kérelemben egyrészt megjelöli konkrétan a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést is tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [29] A felperes a fellebbezésében már nem hivatkozott sem arra, hogy a könyvelői munkaköre nem szűnt meg, sem arra, hogy sérült az Mt. 12. §-ában szabályozott diszkrimináció tilalma. Ezen kérdésekkel a másodfokú bíróság nem foglalkozhatott, ebből következően a felülvizsgálati eljárásnak sem lehettek tárgyai. [BH1995.163., Pp. 270. § (1) bekezdés].
- [30] A felperes jogszabálysértésként jelölte meg az Mt. 65. § (3) bekezdés e) pontját és az ezzel kapcsolatos álláspontját ki is fejtette, így a felülvizsgálati kérelemről e körben lehetett állást foglalni.
- [31] A perbeli időben hatályos Mt. 65. § (3) bekezdés e) pontja szerint a munkáltató felmondással nem szüntetheti meg a munkaviszonyt a nő jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének, de legfeljebb ennek megkezdésétől számított 6 hónap tartama alatt.
- [32] A másodfokú bíróság a tényállás részévé tette a SZ.J.K.É.B.E.K.B.M.C.főorvosa által 2014. április 17-én kelt igazolást. Eszerint a felperes kezelésének időpontját a 2013. december 18-ai megbeszélés alkalmával 2014. február - március hónapra tűzték ki.
- [33] A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint tehát a felperes a 2013. októberében történt sikertelen beavatkozást követően 2013. november 11-én arról tájékoztatta a munkáltatót, hogy a társadalombiztosítás által finanszírozott kezelés befejeződött, jelöljék meg, mi lesz a feladata. A 2013. december 21-én kelt felmondást aláírta azzal a tartalommal - és utóbb sem hivatkozott e körben érvénytelenségi okra -, hogy nem áll védelem alatt. A M.C. főorvosa is megerősítette, hogy 2014. február - március hónapra tűzték ki a következő beavatkozás időpontját.
- [34] Mindebből következően - figyelemmel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 166. § (1) bekezdés f) pontjára és a 30/1998. (VI.24.) NM rendelet 2. §-ában rögzítettekre is - arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a felperes korábbi kezelése 2013. októberében befejeződött, a következő kezelés várható ideje 2014. február - március hónapra tehető, így a felmondás idején a felperes nem állt védelem alatt.

- [35] Nem fogadható el a felperes azon érvelése, hogy a kezelés sikertelen befejeződése nem jelenti a védettség megszűnését, mert a felperes további beavatkozásra készült. Az újabb kezelés esetén a védettségi idő ugyanis ezen időponttól a törvényben meghatározott legfeljebb 6 hónapig ismételten újra megilleti.
- [36] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A döntés elvi tartalma

- [37] *Az emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelés - de legkésőbb annak megkezdésétől számított 6 hónap időtartam - alatti felmondási védettség úgy értelmezendő, hogy az esetlegesen sikertelenül befejeződött kezelés után e védettség megszűnik, de ezen okból az újabb emberi reprodukciós eljárással ismételten elkezdődik a munkáltatói felmondás tilalmának időtartama [Mt. 65. § (3) bekezdés e) pont].*

Záró rész

- [38] Az alperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.
- [39] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében.
- [40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. február 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő